

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/71/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713203923
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Pajerchinová Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2013:8713203923.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred samosudkyňou Mgr. Máriou Pajerchinovou, Dr. v právnej veci žalobcu: E. R., F.. XX.X.XXXX, T. H., Š. XXXX/X proti žalovanej: I. R., F.. XX.X.XXXX, T. H., Š. XXXX/3, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom: A., F.. XX.XX.XXXX, C., F.. X.XX.XXXX, R., F.. XX.XX.XXXX I. Q., F.. X.X.XXXX, Vaštágovým, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, pre čas po rozvode manželstva s prísl., takto

rozhodol:

Súd manželstvo účastníkov E. R., F.. XX.X.XXXX I. I. R., S.. P., F.. XX.X.XXXX, uzavreté dňa 22.8.1998, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Poprad vo zv. XX, S.. XXXX, J.. XXX, H.. Č.. XXX r o z v á d z a .

Pre čas po rozvode manželstva súd z v e r u j e mal. deti A., F.. XX.XX.XXXX, C., F.. X.XX.XXXX, R., F.. XX.XX.XXXX I. Q., F.. X.X.XXXX Vaštágové do osobnej starostlivosti matky I. R., ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otca E. R. z a v ä z u j e platiť výživné na každé mal. dieťa po 30,- eur mesačne, spolu v sume 120,- eur mesačne a to vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozvodu manželstva až do doby, kým sa nezmenia pomery.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Žalovaná n e m á povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal na tento súd dňa 22.3.2013 návrh o rozvod manželstva so žalovanou a to z dôvodu, že náhodou prišiel na to, že manželka udržiava mimomanželský vzťah a kvôli čomu sa ich manželské a rodinné vzťahy zhoršili natoľko, že už vyše roka spolu nežijú. V januári 2012 manželia museli predať ich spoločný byt a od tej doby žili u jeho matky, resp. v súčasnosti žalovaná žije s ich 4 mal. deťmi v prenajatom byte, ktorý platí on. Vzťah medzi manželmi považuje za trvalo a vážne rozvrátený a keďže manželstvo si neplní svoj účel, navrhol ho rozviesť a 4 mal. deti po rozvode manželstva navrhol zveriť do osobnej starostlivosti matky a jemu ako otcovi navrhol určiť výživné po 30,- eur mesačne na každé dieťa, pretože je uchádzač o zamestnanie a je osobou v hmotnej núdzi.

Na pojednávanie súdu dňa 26.6.2013 sa žalobca nedostavil, pričom si súdnu zásielku nevyzdvihol v odbernej lehote na pošte a v zmysle § 47 ods. 2 OSP súd považuje súdnu zásielku za riadne doručenú žalobcovi dňom jej vrátenia z pošty späť súdu k 20.6.2013. Na základe toho súd prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti žalobcu podľa jeho žaloby, pridŕžajúc sa obsahu spisu a vykonaných dôkazov v zmysle § 101 ods. 2 OSP.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe a na pojednávaní súdu s rozvodom súhlasila, ako aj s navrhovanou úpravou práv a povinností k 4 mal. deťom pre čas po rozvode manželstva. Pravdou je, že manželia spolu nežijú vyše roka a odvtedy žalovaná žije s deťmi v podnájme. Tri staršie deti sú žiačkami základnej školy a najmladšie dieťa je zatiaľ doma a od septembra 2013 má nastúpiť do materskej školy. Žalovaná dostáva dávku v hmotnej núdzi na seba a na deti a rodinné prídavky na 4 deti. Kúpnu cenu za byt, ktorý manželia predali v januári 2012, použili manželia na vyrovnanie hypotekárneho úveru, pôžičky a ďalších dlhov. Podľa nej dôvodom rozchodu manželov je, že jej bol žalobca neverný a ona inú známosť nemá. O obnovenie spolužitia s manželom už nemá záujem. Do budúcnosti očakáva, že bude naďalej dobre vychádzať s matkou manžela, ktorý je dobrá k nej, aj k vnúčatám a takisto jej pomôžu otec a brat.

Kolízny opatrovník pre prípad rozvodu navrhol zveriť všetky 4 mal. deti do starostlivosti matky a otcovi určiť výživné po 30,- eur mesačne na každé dieťa, keďže je uchádzač o zamestnanie a osoba v hmotnej núdzi.

Súd vykonal dokazovanie: výsluchom žalovanej a kol. opatrovníka, sobášnym listom, rodnými listami 4 mal. detí, potvrdením o evidencii žalobcu ako uchádzača o zamestnanie od 25.4.2012 až doteraz, potvrdením o evidencii žalovanej ako uchádzačky o zamestnanie od 5.12.2011 až doteraz, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi do rodiny oboch účastníkov a ich 4 mal. detí v sume 225,89 eur mesačne a správou kolízneho opatrovníka, na základe čoho súd zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli manželstvo dňa 22.8.1998, obaja ako prví, z ich manželstva pochádzajú 4 mal. deti a posledným spoločným bydliskom manželov bol Poprad. Manželia ukončili manželské spolužitie pred rokom, predtým predali spoločný byt a za získanú kúpnu cenu vyplatili hypotekárny úver, pôžičku a ostatné dlžoby. V súčasnosti žalovaná žije s deťmi v podnájme a žalobca u svojej matky. Obaja manželia s rozvodom súhlasili a navzájom sa obviňovali z manželskej nevery, v dôsledku čoho došlo k ukončeniu spolužitia. Obaja manželia sú uchádzačmi o zamestnanie a osobami v hmotnej núdzi a spoločne poberajú do rodiny vrátane 4 detí dávku v hmotnej núdzi, ako aj prídavky na deti. Žalovaná s rozvodom súhlasila a súhlasila aj s navrhovanou úpravou rodičovských práv a povinností k mal. deťom po rozvode manželstva a k čomu sa pripojil aj kolízny opatrovník.

Podľa § 18 Zák. o rodine č. 36/2005 Z. z., s účinnosťou od 1.4.2005, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 cit. zákona o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 22 cit. zákona k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 až 3 cit. zákona súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa §§ 18 a 19 cit. zákona.

Na základe zisteného skutkového stavu a cit. právnej úpravy súd manželstvo účastníkov so súhlasom oboch manželov pre jeho nefunkčnosť a trvalý rozvrat rozviedol. Hlavnými príčinami rozvratu manželstva sú: uvádzaná vzájomná nevera oboch manželov, vrátane ukončenia spolužitia, ako aj obojstranný nezáujem o zachovanie manželstva a rodiny.

Podľa § 113 OSP je rozvodové konanie spojené s konaním o úpravu pomerov k mal. deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 Zák. o rodine č. 36/2005 Z. z. v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a obaja majú záujem o osobnú starostlivosť o dieťa, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 a 2 cit. zákona rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 cit. zákona ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 cit. zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 cit. zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 cit. zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 3 cit. zákona pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k 4 mal. deťom pochádzajúcim z manželstva účastníkov a to pre čas po rozvoze manželstva bolo rozhodnuté so súhlasom kolízneho opatrovníka tak, že všetky mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otcovi bolo určené výživné vo výške 30,- eur na každé dieťa a to s prihliadnutím k tomu, že obaja rodičia sú uchádzačmi o zamestnanie a osobami v hmotnej núdzi a s uvedenou výškou výživného všetky zúčastnené strany súhlasili.

V prípade zmeny pomerov u rodičov alebo mal. detí Zákon o rodine umožňuje, aby došlo k zmene doterajšej súdnej úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom pre čas po rozvoze manželstva na základe nového súdneho rozhodnutia alebo rodičovskej dohody schválenej súdom a to v zmysle § 163 OSP.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 144 veta prvá OSP tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod.

Vzhľadom k tomu, že žalobcovi súd priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v 1/2-ici a to uznesením súdu č.k. 10P/71/2013 - 21 zo dňa 29.4.2013 a s právoplatnosťou k 22.5.2013, v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch súd vyslovil, že žalovaná nemá v tomto konaní o rozvod manželstva povinnosť zaplatiť 1/2-ucu súdneho poplatku, v ktorej bol žalobca od jeho platenia oslobodený a to s prihliadnutím k tomu, že v prípade žalovanej ide o osobu v hmotnej núdzi, ktorá spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov a nemožno ju v celom rozsahu viniť, že spôsobila rozpad manželstva len sama.

V časti, v ktorej žalobcovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, súd samostatným uznesením predpíše žalobcovi vzniknutú poplatkovú povinnosť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia na tomto súde ku Krajskému súdu Prešov v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva oznámiť matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.